EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJA (ES) 2023/1884

2023 m. gegužės 10 d.

su pastabomis, sudarančiomis neatskiriamą sprendimo dėl Europos lyčių lygybės instituto (EIGE) 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo dalį

EUROPOS PARLAMENTAS,

— atsižvelgdamas į savo sprendimą dėl Europos lyčių lygybės instituto 2021 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 100 straipsnį ir V priedą,

— atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomonę,

— atsižvelgdamas į Biudžeto kontrolės komiteto pranešimą (A9–0121/2023),

A. kadangi, remiantis Europos lyčių lygybės instituto (toliau – Institutas) pajamų ir išlaidų suvestinėmis ([1]), jo galutinis 2021 finansinių metų biudžetas buvo 8 692 878 EUR, tai yra 12,17 % didesnis už 2020 m. biudžetą;

B. kadangi Audito Rūmai ataskaitoje dėl 2021 finansinių metų Europos lyčių lygybės instituto metinių finansinių ataskaitų (toliau – Audito Rūmų ataskaita) nurodo, kad gavo pagrįstą patikinimą, jog Instituto metinės finansinės ataskaitos yra patikimos ir jose nurodytos operacijos yra teisėtos ir tvarkingos;

C. kadangi lyčių lygybė yra viena iš pagrindinių Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintų Sąjungos vertybių; kadangi SESV 8 straipsnyje teigiama, kad visuose savo veiksmuose Sąjunga siekia pašalinti moterų ir vyrų nelygybės apraiškas ir diegti jų lygybę, nustatydama lyčių aspekto integravimo principą;

D. kadangi lyčių lygybei Sąjungoje ypač didelį poveikį padarė COVID-19 pandemijos padariniai, karas Ukrainoje ir priešiška reakcija į lyčių lygybę ir moterų teises, ypač lytinę ir reprodukcinę sveikatą ir teises, keliose valstybėse narėse; kadangi esama rizikos, kad moteris neproporcingai smarkiai paveiks kylančios energijos kainos bei pragyvenimo išlaidos apskritai; kadangi tai gali dar labiau padidinti nelygybę ir trukdyti lyčių lygybei; kadangi reikia atlikti tolesnius su lytimi susijusio energijos nepritekliaus poveikio Sąjungoje tyrimus; kadangi 2022 m. lyčių lygybės indeksas visoje Sąjungoje yra 68,6 balo, taigi tik 0,6 balo didesnis, palyginti su 2021 m., ir tai rodo, kad Sąjungos lyčių lygybės siekio pažanga yra lėta;

Biudžeto ir finansų valdymas

1. pažymi, kad 2021 finansiniais metais vykdant biudžeto stebėseną biudžeto įvykdymo lygis buvo 98,92 % įsipareigojimų asignavimų atveju, t. y. padidėjo (1,18 %), palyginti su 2020 m.; pažymi, kad aptariamais metais mokėjimų asignavimų panaudojimo lygis buvo 71,39 %, t. y. 3,44 % mažesnis, palyginti su 2020 m.;

2. pažymi, kad Instituto galutinio biudžeto suma susidarė dėl pirmojo biudžeto pakeitimo (971 698 EUR), t. y. biudžetas padidėjo 12 %, palyginti su pradiniu 2021 m. biudžetu, ir dėl antrojo biudžeto pakeitimo (375 000 EUR), kuris atitinka 4,14 % sumažinimą, kurį patvirtino Instituto valdymo taryba dėl metų pabaigoje nustatytų su COVID-19 susijusių santaupų;

3. pažymi, kad 2022 m. iki 54,79 % padidėjo perkeliamos Instituto veiklos išlaidos (2021 m. – 49,49 %);

([1]) OL C 141, 2022 3 29, p. 123.

Veikla

4. primena, kad Institutas buvo įsteigtas siekiant prisidėti prie lyčių lygybės skatinimo ir jį stiprinti Sąjungoje; pabrėžia esminį Instituto vaidmenį skatinant lyčių lygybę Sąjungoje, pavyzdžiui, teikiant mokslinius duomenis ir tyrimus, vykdant šią užduotį, buvo matoma jo didžiulė svarba ir efektyvumas; todėl pabrėžia, kad Institutui turi būti suteikta pakankamai bei stabilių finansinių ir žmogiškųjų išteklių, kad jis galėtų vykdyti savo užduotis; primena, kad Instituto tikslas – rinkti, analizuoti ir platinti informaciją apie lyčių lygybę, rengti, analizuoti, vertinti ir platinti metodines priemones, siekiant paremti lyčių lygybės aspekto integravimą į visas Sąjungos politikos priemones ir pagal jas parengtas nacionalinės politikos priemones; skatina Institutą ir kitas Sąjungos agentūras bendradarbiauti;

5. pastebi, kad Institutas savo veiklos pridėtinei vertei įvertinti naudoja tam tikrus pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius, susijusius su veiklos tikslais; džiaugdamasis pažymi, kad 2021 m. Institutas įgyvendino 96,62 % savo darbo programos ir taip pasiekė 2021–2023 m. bendrajame programavimo dokumente nustatytus tikslus;

6. pažymi, kad 2021 m. Institutas paskelbė ataskaitą, kurioje analizuojami COVID-19 pandemijos padariniai smurto artimoje aplinkoje aukoms, ir atliko pirmą plataus masto tyrimą, per kurį surinkti duomenys apie COVID-19 pandemijos padarinius neformaliajai priežiūrai ir profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrai, gerovei, užimtumui ir darbo sąlygoms; taip pat pažymi, kad Institutas, kurdamas lyčių lygybei skirtų išteklių paskirstymo stebėjimo priemonę, baigė rengti biudžeto sudarymo atsižvelgiant į lyčių aspektą nuosekliai taikomų priemonių rinkinį, kuriuo siekiama padėti valdymo institucijoms integruoti lyčių aspektą į pasidalijamąjį valdymą; be to, pažymi, kad Institutas parengė Sąjungos fondų ir nacionalinių biudžetų viešųjų pirkimų, kuriais atsižvelgiama į lyčių aspektą, priemonių rinkinį, kad papildytų Komisijos socialiai atsakingų viešųjų pirkimų sistemą;

7. pažymi, kad Institutas visus metus stiprino bendradarbiavimą su Sąjungos agentūromis, ypač su Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra (FRA) ir Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondu (*Eurofound*); atkreipia dėmesį į Instituto dalyvavimą teisingumo ir vidaus reikalų agentūrų tinkle reaguojant į COVID-19 krizę ir Sąjungos solidarumo su Ukraina kontekste; taip pat atkreipia dėmesį į Instituto dalyvavimą ES agentūrų mokslinių konsultacijų tinkle (EU-ANSA), visų pirma kiekybinių tyrimų duomenų grupėje ir socialinėje ir ekonominėje grupėje; ragina Institutą toliau plėtoti savo sąveiką (pvz., žmogiškuosius išteklius, pastatų valdymą, IT paslaugas ir saugumą), bendradarbiavimą ir keitimąsi gerąja patirtimi su kitomis Sąjungos agentūromis, siekiant padidinti veiksmingumą;

8. teigiamai vertina vykstantį Instituto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto bendradarbiavimą; pabrėžia, kad Institutas gali vertingai prisidėti prie visų Parlamento komitetų veiklos siekiant geriau integruoti lyčių perspektyvą į visas Sąjungos politikos sritis; pripažįsta Instituto specializaciją ir įžvalgas, ypač teikiant duomenis ir vertinant valstybių narių politiką;

Personalo politika

9. pažymi, kad 2021 m. gruodžio 31 d. etatų planas buvo įvykdytas 96 %: paskirti 26 iš 27 laikinųjų darbuotojų, patvirtintų pagal Sąjungos biudžetą (pareigybių skaičius toks pat, kaip ir 2020 m.); pažymi, kad paskelbta 12 kvietimų teikti paraiškas, įskaitant keturis kvietimus teikti paraiškas dėl sutartininkų pareigybių, penkis – dėl laikinųjų darbuotojų pareigybių, vieną – dėl komandiruoto nacionalinio eksperto ir du – dėl stažuotojų; pažymi, kad 2021 m. darbuotojų kaita siekė 11 %; atkreipia dėmesį į atliktą darbuotojų vertinimą: 77,6 % Instituto darbuotojų skirti veiklos užduotims, 14,5 % administracinei paramai ir 7,9 % bendro pobūdžio veiklai; pažymi, kad 2021 m. gegužės 27 d. buvo priimtos naujos taisyklės dėl viduriniosios grandies vadovų darbuotojų;

10. atkreipia dėmesį į lyčių pusiausvyrą vyresniojoje vadovybėje (2 vyrai (50 %) ir 2 moterys (50 %)), ir lyčių pusiausvyros nebuvimą valdymo taryboje (6 vyrai (19 %) ir 26 moterys (81 %)) ir apskritai tarp darbuotojų (12 vyrų (29 %) ir 30 moterų (71 %)); dar kartą ragina Institutą ateityje užtikrinti lyčių pusiausvyrą; prašo Komisijos ir valstybių narių atsižvelgti į tai, kad svarbu užtikrinti lyčių pusiausvyrą skiriant savo narius į Instituto valdymo tarybą;

11. pažymi, kad Institutas, neskaičiuojant paraiškų dėl stažuočių ir deleguotųjų nacionalinių ekspertų darbo vietų, 2021 m. gavo 513 paraiškas, iš kurių 68 % pateikė moterys ir 32 % vyrai; palankiai vertina tai, kad vyresniosios vadovybės lygmeniu pasiekta lyčių pusiausvyra, tačiau yra susirūpinęs dėl pusiausvyros nebuvimo visų darbuotojų lygmeniu; palankiai vertina aktyvų Instituto dalyvavimą ES agentūrų tinklo įvairovės ir įtraukties darbo grupėje nuo 2021 m. ir įvairius veiksmus, kurių imtasi siekiant padidinti įvairovę ir įtrauktį Institute;

12. pažymi, kad 2021 m. Institutas susitarė su UAB „Manpower Lit“ pasirašyti vienų metų sutartį dėl laikinųjų darbuotojų skyrimo; primena, kad 2021 m. lapkričio 11 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimu (byla C-948/19) patvirtintas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/104/EB ([2]) taikymas Sąjungos decentralizuotoms agentūroms, taip pat vienodo požiūrio į laikinuosius darbuotojus ir statutinius darbuotojus principas ir kad Lietuvos Aukščiausiasis Teismas patvirtino šį sprendimą; atsižvelgdamas į tai pažymi, kad UAB „Manpower Lit“, su kuria sudaryta sutartis, atsisakė nuo 2022 m. pratęsti sutartį dėl laikinųjų darbuotojų skyrimo;

13. rekomenduoja Institutui skirti daugiau darbuotojų ir pakankamai lėšų, atsižvelgiant į Instituto atliktą savo poreikių vertinimą, kad būtų galima reaguoti į smarkiai išaugusius techninės pagalbos prašymus lyčių aspekto integravimo srityje, pavyzdžiui, prašymus, kuriais siekiama greitai reaguoti į didėjantį skirtingų ir viena po kitos einančių socialinių, ekonominių ir klimato krizių neigiamą poveikį moterims ir lyčių lygybei ir priešiškas reakcijas į lyčių lygybę ir moterų teises keliose valstybėse narėse ir visame pasaulyje;

14. palankiai vertina visapusišką Instituto gerovės politiką, kurioje numatytos įvairios priemonės, kuriomis remiama profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyra, nuotolinis darbas ir sveikas jo darbuotojų gyvenimo būdas; kalbant apie psichologinę paramą, pažymi, kad 2021 m. buvo baigtas vienas nepriklausomas tyrimas dėl teiginio dėl psichologinio priekabiavimo ir dėl to buvo atleistas darbuotojas, kurio atžvilgiu buvo atliktas tyrimas; palankiai vertina išsamų Instituto darbuotojų mokymo planą; ragina Institutą plėtoti ilgalaikę žmogiškųjų išteklių politiką dėl profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros, orientavimo visą gyvenimą ir konkrečių mokymo galimybių karjeros raidos srityje, lyčių pusiausvyros visais darbuotojų lygmenimis, nuotolinio darbo, teisės atsijungti, geografinės pusiausvyros stiprinimo siekiant užtikrinti tinkamą atstovavimą visose valstybėse narėse ir neįgaliųjų įdarbinimo bei integracijos, taip pat užtikrinti, kad su jais būtų elgiamasi vienodai ir kad jų galimybės būtų plačiai skatinamos;

Viešieji pirkimai

15. pažymi, kad 2021 m. užbaigtos 47 administracinės viešųjų pirkimų procedūros ir 62 su veikla susijusios viešųjų pirkimų procedūros; pažymi, kad Institutas atnaujino darbuotojams skirtas viešųjų pirkimų gaires, įskaitant kontrolinius sąrašus, vidaus tvarkaraščius ir procedūrinius veiksmus, siekdamas pagerinti dokumentų, parengtų vykdant viešųjų pirkimų veiksmus, kokybę;

16. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad 2021 m. Institutas atliko netvarkingus mokėjimus (siekiančius 12 200 EUR) už vertimo raštu paslaugų, kurios nebuvo įtrauktos į susijusio kvietimo pareikšti susidomėjimą taikymo sritį, pirkimą;

17. primena, kad vykdant visas viešųjų pirkimų procedūras svarbu yra užtikrinti sąžiningą konkurso dalyvių konkurenciją ir pirkti prekes bei paslaugas už geriausią kainą, laikantis skaidrumo, proporcingumo, vienodo požiūrio ir nediskriminavimo principų; prašo įdiegti Komisijos parengtas IT priemones, skirtas e. viešiesiems pirkimams; ragina iš naujo paaiškinti viešųjų pirkimų gairėse nustatytas procedūras ir šablonus; susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabą, kad viešųjų pirkimų trūkumai didėja ir jie yra didžiausias neteisėtai išmokėtų sumų šaltinis daugumoje agentūrų;

([2]) 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/104/EB dėl darbo per laikinojo įdarbinimo įmones (OL L 327, 2008 12 5, p. 9).

Interesų konfliktų prevencija ir valdymas, taip pat skaidrumas

18. atkreipia dėmesį į esamas Instituto priemones ir nuolatines pastangas užtikrinti skaidrumą, interesų konfliktų prevenciją ir valdymą bei pranešėjų apie pažeidimus apsaugą; pažymi, kad Institutas baigia rengti savo politiką dėl interesų konfliktų; pažymi, kad 2021–2023 m. kovos su sukčiavimu strategija buvo sėkmingai įgyvendinta 2021 m. pagal susijusį veiksmų planą, remiantis OLAF pateikta metodika; be to, palankiai vertina tai, kad 2021 m. surengti keli mokymai etikos ir sąžiningumo srityje, taip pat sukčiavimo prevencijos informacinės sesijos; primygtinai pabrėžia, kad reikia nustatyti ar nuolat atnaujinti sistemingas skaidrumo, nesuderinamumo, interesų konfliktų, neteisėtos lobistinės veiklos ir „sukamųjų durų“ reiškinio klausimams skirtas taisykles;

19. pažymi, kad Institutas savo interneto svetainėje paskelbė savo direktorės ir daugumos valdymo tarybos narių gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas; primena, kad svarbu skelbti gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas; ragina Institutą paskelbti visų valdymo tarybos narių gyvenimo aprašymus ir interesų deklaracijas;

Vidaus kontrolė

20. palankiai vertina priemones, kurių Institutas ėmėsi 2021 m. siekdamas sustiprinti savo vidaus kontrolės sistemą; atsižvelgdamas į tai, atkreipia dėmesį į savo *ex post* kontrolės vykdymo procedūros peržiūrą; šiuo atžvilgiu palankiai vertina tai, kad nuo 2021 m. rugsėjo mėn. buvo atlikta *ex post* kontrolė ir užbaigti su Audito Rūmų pastaba susiję veiksmai; taip pat palankiai vertina tai, kad Institutas atnaujino savo kokybės užtikrinimo politiką, kurioje nustatytos konkrečios projektų kontrolės priemonės;

21. susirūpinęs atkreipia dėmesį į Audito Rūmų pastabas, kuriose atkreipiamas dėmesys į keletą trūkumų valdymo ir kontrolės sistemų srityje; pažymi, kad pirmoji pastaba yra susijusi su įdarbinimo procedūra, kurią vykdant buvo pažeisti skaidrumo ir vienodo požiūrio principai, ir kad antrojoje pastaboje pranešama apie neatliktus veiksmus vykdant vieną deleguotųjų nacionalinių ekspertų atrankos procedūrą, kurie kenkia jos objektyvumui ir rodo Instituto vidaus kontrolės trūkumus; pažymi, kad trečioji pastaba susijusi su viešųjų pirkimų procedūra, pagal kurią visi vertinimo komiteto nariai priklausė tam pačiam administraciniam padaliniui, o tai prieštarauja Finansinio reglamento 150 straipsnio 3 daliai; primena, kad procedūrinių trūkumai vykdant įdarbinimo procedūras pažeidžia skaidrumo ir vienodo požiūrio principus; prašo, kad Institutas patobulintų savo vidaus įdarbinimo procedūrą, kad būtų paaiškinti vertinimo procesai ir pranešimai apie laisvas darbo vietas;

22. pažymi, kad, remiantis Komisijos Vidaus audito tarnybos (VAT) 2019–2021 m. strateginiu vidaus audito planu, 2021 m. iš viso atlikta 1 800 kontrolės operacijų, susijusių su 40 operacijų imtimi, kurių bendras patikrintas biudžetas sudarė 920 776 EUR; pažymi, kad galutiniai rezultatai rodo, jog įdiegta vidaus kontrolės sistema užtikrina operacijų atitiktį finansinėms taisyklėms ir vidaus procedūroms; pažymi, kad ataskaitoje pateiktos keturios rekomendacijos, kaip sustiprinti vidaus kontrolę siekiant pašalinti nedidelius trūkumus; palankiai vertina tai, kad Institutas visiškai įgyvendino visas rekomendacijas, įskaitant ankstesnių metų rekomendacijas, ir kad 2022 m. vasario mėn. VAT užbaigė susijusius veiksmus;

23. pažymi, kad pagal Instituto vidaus kontrolės sistemą ir vidaus kontrolės vertinimo gaires buvo atliktas specialus 2021 m. vidaus kontrolės vertinimas; atkreipia dėmesį į vertinimo išvadą, kad visi principai taikomi ir veikia taip, kaip numatyta, ir nustatyti šeši vidutiniai trūkumai, susiję su vidaus kontrolės sistemos 2, 3 ir 5 komponentais; ragina Institutą pranešti biudžeto įvykdymą tvirtinančiai institucijai apie pažangą, padarytą šalinant šiuos trūkumus; palankiai vertina veiksmus, kuriuos Institutas įgyvendino siekdamas sumažinti rizikos sritis, be kita ko, susijusias su jautriomis funkcijomis;

24. ragina Institutą toliau stiprinti savo vidaus kontrolės mechanizmus, įskaitant vidaus kovos su korupcija mechanizmo sukūrimą;

Skaitmenizacija ir žalioji pertvarka

25. atkreipia dėmesį į Instituto pastangas užtikrinti ekonomiškai efektyvią ir aplinką tausojančią darbo vietą; pažymi, kad Institutas sukūrė misijų valdymo priemonę, kad būtų galima stebėti kelionių metu išmetamą CO_2 kiekį; atkreipia dėmesį į tai, kad 2021 m. stebėsena rodo, jog per Instituto misijas išmestas CO_2 kiekis sudarė 8 tonas; pažymi, kad Institutas aplinkos apsaugos priemonių reikalavimus įtraukė į kelių rūšių sutartis; palankiai vertina Instituto įsipareigojimą įrengti saulės baterijų plokštes savo patalpose Vilniuje, siekiant pagerinti pastato aplinkosauginį veiksmingumą ir pasikliauti tik ekologiškais energijos šaltiniais; su susidomėjimu pažymi, kad įsigyta programa, kuri padėtų Institutui stebėti savo aplinkosauginį pėdsaką, ir kad programa turėtų būti įdiegta 2022 m.; ragina Institutą informuoti biudžeto įvykdymą tvirtinančią instituciją apie pokyčius šiuo klausimu;

26. atkreipia dėmesį į tai, kad 2021 m. Institutas visiškai suskaitmenino savo pagrindinius procesus, nustatydamas elektroninius darbo srautus ir e. parašą; atkreipia dėmesį į Instituto IRT saugumo politikos ir informacijos valdymo politikos atnaujinimą; palankiai vertina Instituto atsakymą, kad jis turi kibernetinį saugumą ir kad jis įgyvendino keletą su kibernetiniu saugumu susijusių priemonių, pvz., kelių veiksnių tapatumo nustatymo sistemą ir IT grupės nariams skirtus saugumo mokymus; ragina Institutą reguliariai atlikti savo IT infrastruktūros rizikos vertinimus ir užtikrinti reguliarų savo kibernetinės gynybos auditą ir bandymus;

Veiklos tęstinumas COVID-19 krizės metu

27. pažymi, kad Institutas greitai prisitaikė siekdamas užtikrinti veiklos tęstinumą pagal persvarstytą bendrąjį programavimo dokumentą; palankiai vertina Instituto darbą remiant Tarybai pirmininkaujančią Portugaliją ir Slovėniją, teikiant naujus lyčių lygybės įrodymus kaip pagrindą atitinkamoms Tarybos išvadoms dėl COVID-19 socialinio ir ekonominio poveikio lyčių lygybei; pažymi, kad bendros iniciatyvos dėl reagavimo į COVID-19 ir veiklos tęstinumo planų buvo aptartos teisingumo ir vidaus reikalų agentūrų tinkle; palankiai vertina tai, kad 2022 m. liepos mėn. Institutas atnaujino savo veiklos tęstinumo planą;

28. ragina Agentūrą praktiškai pritaikyti per COVID-19 pandemiją įgytą patirtį, susijusią su darbuotojų kelionėmis, siekiant geriau organizuoti posėdžius, renginius ir pokalbius, kuriuos ateityje būtų galima veiksmingiau rengti nuotoliniu būdu nei fiziškai;

Kitos pastabos

29. giria Institutą už pastangas didinti savo matomumą visuomenėje rengiant spaudos parangas, pranešimus spaudai, žiniasklaidos kampanijas, pvz., 16 dienų kovos su smurtu dėl lyties kampanija, ir glaudžius ryšius su žurnalistais; atkreipia dėmesį į patobulintus Instituto rodiklius, susijusius su prašymais dėl socialinės žiniasklaidos ir žiniasklaidos;

30. pažymi, kad kitos su sprendimu dėl biudžeto įvykdymo patvirtinimo susijusios pastabos, kurios yra horizontaliojo pobūdžio, pateikiamos Parlamento 2023 m. gegužės 10 d. rezoliucijoje ([3]) dėl agentūrų veiklos, finansų valdymo ir kontrolės.

([3]) Priimti tekstai, P9_TA(2023)0190.